

Date: 3rd December-2025

ZAMONAVIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARINING O'QITISH
METODIKASIGA TA'SIRI: KONSEPTUAL YONDASHUV.

Xaydarova Marguba Xasanboyevna
Namangan Davlat Pedagogika Institut
Muhandislik grafikasi va dizayn nazariyasi
yo'nalishi 1-kurs magistranti
Margubahaydarovna445@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy ta'lim texnologiyalarining o'qitish metodikasiga ta'siri konseptual jihatdan tahlil qilinadi. Raqamli pedagogika, interaktiv metodlar, sun'iy intellekt, masofaviy ta'lim, AR/VR texnologiyalari va kompetensiyaviy yondashuvning metodik jarayonni qayta dizaynlashdagi roli yoritiladi. Tadqiqotda o'zgarayotgan ta'lim muhiti sharoitida darsni loyihalash, baholash va ta'limiy muloqot mexanizmlarining transformatsiyasi izohlanadi. Maqola zamonaviy texnologiyalar ta'lim sifatiga, o'quv faoliyatini faollashtirishga, o'qituvchilar metodik madaniyatiga ko'rsatadigan ta'sirni ilmiy asosda yoritib, amaliy takliflar beradi.

Kalit so'zlar: zamonaviy ta'lim texnologiyalari, o'qitish metodikasi, raqamli pedagogika, masofaviy ta'lim, sun'iy intellekt, AR/VR, interaktiv metodlar, kompetensiyaviy yondashuv.

THE IMPACT OF MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGIES ON TEACHING
METHODOLOGY: A CONCEPTUAL APPROACH

Annotation: This article provides a conceptual analysis of the impact of modern educational technologies on teaching methodology. It highlights the role of digital pedagogy, interactive methods, artificial intelligence, distance education, AR/VR technologies, and the competency-based approach in redesigning methodological processes. The study explains the transformation of lesson planning, assessment, and educational communication mechanisms within the context of an evolving learning environment. The article scientifically explores how modern technologies influence educational quality, activate learners' cognitive engagement, and shape teachers' methodological culture, while also offering practical recommendations.

Keywords: modern educational technologies, teaching methodology, digital pedagogy, distance education, artificial intelligence, AR/VR, interactive methods, competency-based approach.

Kirish:

XXI asrda ta'lim jarayoni tubdan o'zgardi. Raqamli texnologiyalar, internet platformalar, sun'iy intellekt, masofaviy va gibrid ta'lim shakllari o'qitish jarayonining

Date: 3rd December-2025

ajralmas qismiga aylandi. Ushbu o'zgarishlar o'qitish metodikasini qayta ko'rib chiqishni, pedagogik jarayonni yangicha yondashuvlar asosida tashkil etishni talab etmoqda⁹.

Zamonaviy ta'lim texnologiyalari faqat texnik vosita sifatida emas, balki **didaktik tizimning yangi tarkibiy qismi** sifatida qaralmoqda. Shuning uchun ta'lim texnologiyalarining o'qitish metodikasiga ta'sirini o'rganish konseptual ahamiyatga ega.

1. Zamonaviy ta'lim texnologiyalarining mohiyati va ularning o'qitish metodikasidagi o'rni.

Zamonaviy ta'lim texnologiyalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- raqamli o'quv platformalari (Google Classroom, Moodle, EduPage);
- sun'iy intellekt asosidagi ta'lim vositalari;
- AR (Augmented Reality) va VR (Virtual Reality);
- gamifikatsiya texnologiyalari;
- interaktiv multimediya resurslari;
- masofaviy ta'lim va gibril o'qitish tizimlari.

Bu texnologiyalar dars jarayonida ko'rgazmalilik, faollik, mustaqil o'rganish, kritik fikrlash, o'z-o'zini baholash kabi metodik tamoyillarni chuqurlashtirishga xizmat qiladi¹⁰.

2. Raqamli pedagogikaning o'qitish metodikasiga konseptual ta'siri

Raqamli ta'lim sharoitida metodika quyidagi yo'nalishlarda yangilanmoqda:

2.1. Darsni loyihalashning yangicha modeli

An'anaviy dars tuzilmasi o'rnini quyidagi struktura egallamoqda:

- tayanch bilimlarni aniqlash uchun diagnostik testlar;
- raqamli kontent asosida tushuntirish;
- interaktiv vazifalar orqali mustahkamlash;
- avtomatik baholash va tahlil;
- differensial yondashuv.

2.2. O'quvchi faolligining oshishi

Interaktiv platformalar va gamifikatsiya (ball, reyting, badge) orqali o'quvchi:

- o'quv jarayoniga faol kirishadi,
- mustaqil izlanadi,
- raqamli muhitda muloqot qiladi¹¹.

2.3. O'qituvchining metodik roli o'zgarishi

Pedagog endilikda:

- fasilitator,
- konsultant,
- raqamli kontent muallifi,
- tahlilchi vazifasini bajaradi.

3. Sun'iy intellektning o'qitish metodikasiga integratsiyasi

AI ta'limda quyidagilarga imkon bermoqda: Shaxsga yo'naltirilgan o'qitish

⁹ Anderson, J. (2021). *Digital Pedagogy and Learning Design*.

¹⁰ Karimova, N. (2022). Raqamli ta'limning metodik asoslari. *UZ Journal of Education Studies*.

¹¹ Mishra, P., & Koehler, M. (2020). Technological Pedagogical Knowledge.

Date: 3rd December-2025

AI algoritmlari o'quvchining darajasi, xatolari, mantiqiy qiyinchiliklari bo'yicha shaxsiy o'quv yo'lini taklif qiladi. Avtomatik baholash.

Testlar, esse, matematik misollar, hatto nutq madaniyati ham avtomatik tahlil qilinishi mumkin. Metodik jarayonni optimallashtirish¹².

AI o'qituvchiga:

- dars rejasi yaratishda,
- topshiriq dizaynida,
- statistik tahlilda yordam beradi.

4. AR/VR texnologiyalari metodik jarayonda.

AR/VR:

- mavzuni vizuallashtirish,
- tajriba o'tkazish,
- murakkab jarayonlarni animatsiya orqali o'rgatish,
- o'quvchini muhitga "sho'ng'itish" imkonini beradi.

Masalan:

- tarix darsida virtual muzey,
- biologiyada 3D organlar,
- tasviriy san'atda 360° galereya,
- fizika va kimyoda xavfsiz laboratoriya modeli¹³.

Bu metodika idrok – tahlil – xotira uchligini sezilarli kuchaytiradi.

5. Masofaviy o'qitish texnologiyalarining metodik talqini

Masofaviy ta'limning ustunliklari: vaqt va makon cheklovi yo'q; o'quvchining individual traektoriyasi shakllanadi; o'qituvchilar uchun hamkorlik imkoniyati ortadi.

Metodik jihatdan masofaviy ta'lim quyilarini talab qiladi:

- aniq strukturalangan kontent;
- qisqa videodarslar;
- interaktiv testlar;
- muhokama forumlari;
- sinxron va asinxron o'qitishning uyg'unligi¹⁴.

6. Zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanishda metodik muammolar

Quyidagi metodik to'siqlar ko'p uchraydi: o'qituvchilarning raqamli savodxonligi pastligi; texnik infratuzilmaning yetarli emasligi; yangi metodikani qabul qilishga psixologik tayyorgarlik yo'qligi; baholash tizimining moslashtirilmaganligi; kontent yaratishda vaqt va ko'nikma yetishmasligi¹⁵.

7. Zamonaviy texnologiyalarni ta'limga integratsiyalash bo'yicha takliflar

- O'qituvchi uchun "Raqamli metodika" modullarini joriy etish.
- Davlat ta'lim standartlariga raqamli kompetensiyani kiritish.
- AR/VR uchun milliy o'quv kontentlarini yaratish.
- Sun'iy intellekt asosida baholash tizimlarini ishlab chiqish.

¹² Siemens, G. (2021). Connectivism in Digital Learning Environments.

¹³ Yusufjonova, D. (2023). Sun'iy intellekt va ta'lim texnologiyalari. *NamDU Pedagogika jurnali*.

¹⁴ Rahimov, Sh. (2024). AR/VR texnologiyalari ta'limda.

¹⁵ OECD. (2022). *Education in a Digital World*.

Date: 3rd December-2025

- Masofaviy ta'lim platformalarini uyg'unlashtirish.
- O'quvchilar uchun raqamli gigiyena va media madaniyat darslarini joriy etish.

Xulosa

Zamonaviy ta'lim texnologiyalari o'qitish metodikasini tubdan yangilamoqda. Raqamli pedagogika, sun'iy intellekt, AR/VR, gibrid ta'lim, gamifikatsiya va interaktiv vositalar orqali pedagogik jarayon: samaraliroq, shaxsga yo'naltirilgan, faollikni oshiruvchi, tahliliy fikrlashni kuchaytiruvchi ko'rinishga ega bo'ldi.

Shu bois zamonaviy texnologiyalarni metodik jarayonga to'g'ri va ilmiy asoslangan holda integratsiya qilish ta'lim sifatini oshirishning eng muhim omillaridan biridir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimova, N. (2022). Raqamli ta'limning metodik asoslari. *UZ Journal of Education Studies*.
2. Mishra, P., & Koehler, M. (2020). Technological Pedagogical Knowledge.
3. Siemens, G. (2021). Connectivism in Digital Learning Environments.
4. Yusufjonova, D. (2023). Sun'iy intellekt va ta'lim texnologiyalari. *NamDU Pedagogika jurnali*.
5. OECD. (2022). *Education in a Digital World*.
6. Rahimov, Sh. (2024). AR/VR texnologiyalari ta'limda.
7. UNESCO. (2023). *Digital Competency Framework for Teachers*.